

ÎN CĂUTAREA UNUI INDICATOR VERITABIL AL BUNĂSTĂRII¹

IULIA MONICA OEHLER-ȘINCAI

Prezentul articol evidențiază eforturile tot mai susținute, la nivel mondial, de a surprinde și evalua cât mai fidel bunăstarea. Cercetarea noastră are trei obiective principale. În primul rând, prezintă evoluția conceptului de bunăstare și determinanții acesteia, pornind de la abordarea subiectivă. În al doilea rând, aduce în prim-plan tipologia indicilor bunăstării. În pofida numeroaselor puncte slabe, aceștia sunt mult mai relevanți decât indicatorii cu o singură dimensiune, deoarece încorporează, în afară de PIB, și alte variabile, precum cele referitoare la educație, mediu și calitatea guvernării. În al treilea rând, investigația noastră subliniază că, deși unele țări emergente (precum BRIC) se numără printre cele mai puternice economii ale planetei ținând cont de nivelul PIB, acestea sunt cu mult în urma altor țări, dacă luăm în calcul bunăstarea și toate componentele acesteia, ceea ce reliefează, o dată în plus, nevoia unui indicator veritabil al bunăstării.

Având în vedere aceste motivații, lucrarea este structurată în trei părți principale, după cum urmează: 1. Ce este bunăstarea și care sunt determinanții acesteia? 2. De ce este nevoie de un indicator autentic al bunăstării? 3. Tipologia indicatorilor obiectivi ai bunăstării.

Cuvinte-cheie: bunăstare, indicator veritabil al bunăstării, indicatori de corectare a PIB-ului, indicatori compoziți.

„Oamenii sunt adevărata avuție a unei națiuni” (Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare – PNUD, Raportul Dezvoltării Umane, 1990).

CE ESTE BUNĂSTAREA ȘI CARE SUNT DETERMINANȚII ACESTEIA?

Definirea bunăstării (echivalentă cu o stare de bine, sau o viață bună, sau un nivel ridicat al calității vieții) diferă în funcție de abordarea acesteia: utilitaristă (Jeremy Bentham, John Stuart Mill, Arthur Cecil Pigou) sau bazată pe funcționalități și capacități (John Rawls, Amartya Sen, Martha Nussbaum) (Sen, 1999). Putem vorbi de bunăstarea individuală sau generală (a societății în ansamblul său), prezentă

Adresa de contact a autorului: Iulia Monica Oehler-Șincai, Institutul de Economie Mondială al Academiei Române, Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5, București, România, e-mail: monica.oehler@iem.ro, oehler.sincai@gmail.com.

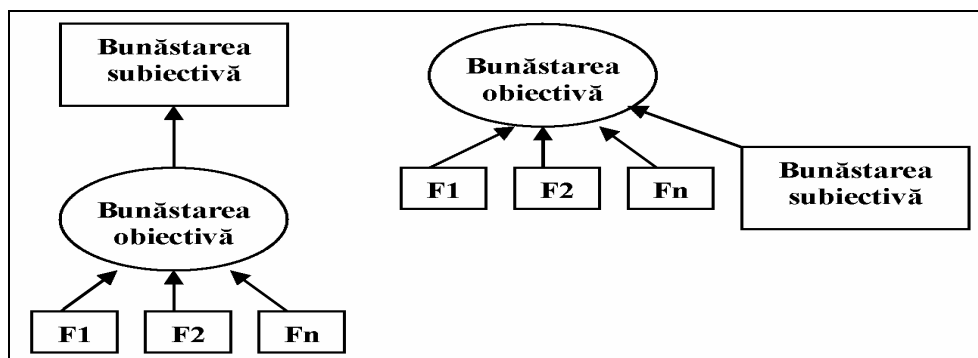
¹ Prezentul articol a fost prezentat la Conferința internațională „Către societatea bună. Perspective europene”, București, 24–26 octombrie 2013.

sau a generațiilor viitoare. Totodată, conceptul de bunăstare este multidimensional, acesta incluzând bunăstarea fizică, materială, socială, emoțională și gradul de satisfacție privind activitățile desfășurate, toate raportate la un set personal de valori (Felce și Perry, 1995).

Evaluarea bunăstării presupune, de regulă, o dublă abordare, subiectivă și obiectivă. În timp ce abordarea obiectivă este utilizată pentru a compara nivelul bunăstării între țări și în diferite perioade de timp, cea subiectivă este necesară pentru a identifica determinanții bunăstării (Böhnke și Kohler, 2008: 7–9) (*Schemele 1 și 2*).

Schema 1

Bunăstarea abordată din două perspective – subiectivă și obiectivă

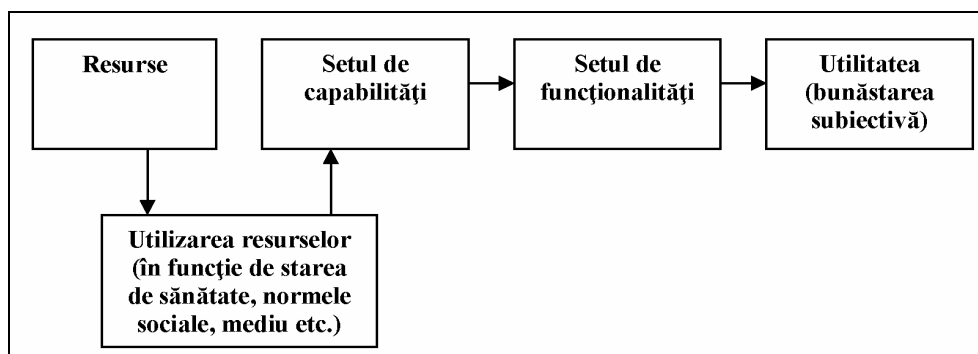

Notă: F1, F2, ... Fn reprezintă factorii care conduc la bunăstare.

Sursa: Reprezentare a autorului, pornind de la Böhnke, Kohler, 2008: 8.

Schema 2

Bunăstarea subiectivă

Sursa: <http://www.iep.utm.edu/sen-cap/>.

În literatura de specialitate nu s-a ajuns încă la un acord total în ceea ce privește necesitatea dublei abordări a bunăstării (Böhnke și Kohler, 2008: 10). Spre

exemplu, unii indicatori ai bunăstării iau în calcul doar abordarea obiectivă: indicatorii sociali ai Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), indicatorii de dezvoltare ai Băncii Mondiale (BM), indicele dezvoltării umane al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), indicele progresului social (Porter și alții, 2013), indicii de „corectare” a produsului intern brut (PIB) sau a produsului național brut (PNB).

Alți indicatori ai bunăstării și sondajele de opinie efectuate în Uniunea Europeană (UE) și în alte țări țin cont de ambele abordări. **Sondajul european al calității vieții**, efectuat în 2003, 2007 și 2011–2012 de *Fondul european pentru îmbunătățirea condițiilor de viață și de muncă* are la bază un set de întrebări ce reflectă diferite dimensiuni ale calității vieții, atât de natură obiectivă, cât și subiectivă (gradul de satisfacție și optimism, măsurate cu ajutorul scalei *Likert*). Chiar și anumite dimensiuni care nu sunt încadrate la „bunăstarea subiectivă” (*Schema 3*) reflectă punctul de vedere al respondenților (percepția acestora sau încrederea în presă, parlament, poliție, guvern, autorități locale).

Schema 3

Sondajul european al calității vieții

<p>8 dimensiuni</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Locul de muncă și balanța muncă – viață (sau echilibrul dintre muncă și viața personală) (18 întrebări) ➤ Familia și viața socială (13) ➤ Sănătatea și serviciile publice (17) ➤ Locuința și mediul (21) ➤ Calitatea societății (14) ➤ Excluderea socială și implicarea în activitățile societății (15) ➤ Standardul de viață și lipsurile (15) ➤ Bunăstarea subiectivă (14) <p>-----</p> <p>TOTAL: 127 întrebări</p> <p>Grad de acoperire: 2011–2012: interviuarea a 43 636 persoane adulte din 34 de țări. Compania care a realizat sondajul: GfK, Belgia.</p>
--

Sursa: Schemă elaborată de autor pe baza datelor *Eurofound* (2012).

În România, Institutul de Cercetare a Calității Vieții a efectuat succesiv, în 1990–1999, 2003, 2006, 2010, **Diagnoza calității vieții**, pe baza unui sondaj de opinie în rândul a 1 100–2 000 de subiecți privind sănătatea, veniturile, securitatea personală, locuința, relațiile de familie și cu vecinii, locul de muncă, încrederea în oameni, încrederea în instituții, calitatea și accesibilitatea învățământului, calitatea mediului, calitatea serviciilor medicale², realizările din viață, modul de petrecere a timpului liber etc. (Mărginean și Precupețu, 2010; Mărginean, 2010).

După cum arată mai multe studii, cu cât o persoană este mai bine pregătită pe plan profesional, cu atât crește nivelul așteptărilor, aspirațiilor și exigențelor acesteia.

² Unele dintre aceste dimensiuni reflectă **calitatea guvernării**.

Așadar, pe de o parte, o pregătire superioară implică accesul la profesii mai înalt calificate, venituri mai mari, muncă mai interesantă și un statut social mai ridicat dar, pe de altă parte, decalajul dintre aspirații și posibilități se mărește și, prin urmare, calitatea vieții este estimată în plan individual la un nivel mai scăzut (Zamfir, 1984: 34 și 64), ceea ce se poate reflecta printr-un nivel mai scăzut de fericire.

Totodată, există indici care reflectă doar bunăstarea subiectivă, spre exemplu, **indicele bunăstării personale**, calculat, din 2001, de *Centrul australian pentru calitatea vieții*, utilizând o întrebare pentru șapte dimensiuni și scala de satisfacție cu 11 trepte (*Schema 4*). Frecvența realizării sondajului de opinie este de 2, 3 sau 4 ori pe an, recurgându-se la un eșantion reprezentativ de 2 000 de persoane. În 2002, profesorul australian Robert Cummins și experta chineză Anna Lau au inițiat *Grupul internațional al bunăstării*, având drept principal obiectiv transformarea indicelui personal al bunăstării într-un instrument utilizat la scară globală. La nivelul anului 2013, din acest grup fac parte 150 de cercetători din 50 de țări.

Schema 4

Metoda de calcul a indicelui bunăstării personale – Centrul australian pentru calitatea vieții

<div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-bottom: 5px;"> 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-bottom: 5px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 20%;">Complet nesatisfăcut</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 20%; text-align: right;">Complet satisfăcut</div> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px; text-align: center;"> <p>Întrebarea Cât de satisfăcut sunteți cu:</p> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 45%;"> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Standardul dumneavoastră de viață ➤ Sănătatea dumneavoastră ➤ Realizările din viață ➤ Relațiile dumneavoastră personale ➤ Starea dumneavoastră de siguranță ➤ Integrarea dumneavoastră în comunitate ➤ Securitatea dumneavoastră viitoare ➤ Opțional – viața spirituală, religia </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 45%;"> <p>Conversia scorurilor într-un format de 0-100</p> $\frac{x - k_{\min}}{k_{\max} - k_{\min}} \times 100,$ <p>unde x este scorul care trebuie convertit, k_{\min} scorul minim posibil k_{\max} scorul maxim posibil.</p> </div> </div>
--

Sursa: Schemă elaborată de autor pe baza The International Wellbeing Group, 2013.

În ultimii zece ani, discursul politic, deopotrivă în plan global, regional și național, s-a concentrat din ce în ce mai mult asupra bunăstării și fericirii societății. Un grup de cercetători din nouă țări³, condus de reputatul profesor american Edward Diener, a prezentat chiar un set de linii directoare pentru calcularea indicatorilor de „bunăstare subiectivă” (Diener, 2005). În opinia acestora, indicatorii bunăstării pot fi utilizați atât ca inputuri necesare procesului decizional, cât și pentru evaluarea politicilor din diverse domenii, precum sănătate, servicii sociale, servicii de recreare și culturale, transport sau mediu.

³ SUA, Canada, Marea Britanie, Australia, Olanda, Hong Kong–China, Elveția, Franța, Germania.

În iulie 2011, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite (ONU) a adoptat o rezoluție „istorică”. Țările membre au fost invitate să măsoare nivelul de fericire al populației lor și să îl ia în calcul în procesul decizional. În aprilie 2012 a avut loc prima reuniune la nivel înalt pe tema fericirii și bunăstării – prezidată de premierul „Țării Dragonului”, Bhutan (Helliwell și alții, 2013: 3). De altfel, conceptul de „fericire națională brută” a fost introdus, în anii ’60, de însuși regele acestei mici țări din Munții Himalaya (Veenhoven, 2004). Tot în 2012 a fost publicată prima ediție a „Raportului privind fericirea la nivel mondial” (Institutul Pământului din cadrul Universității Columbia), urmat de cea de-a doua ediție, în 2013.

Potrivit acestui raport, **fericirea la nivel mondial este estimată ținând cont de șase variabile**: PIB/locuitor, anii de speranță de viață sănătoasă, suportul social, percepția asupra corupției, prevalența generozității și libertatea de a face alegeri în viață (Helliwell și alții, 2013: 9). Merită semnalat faptul că în ierarhia celor mai avansate zece țări din punctul de vedere al fericirii populației nu se numără nicio țară cu o populație de peste 50 de milioane de locuitori. Două țări figurează în „top 20” (Mexic și SUA) și niciuna în ultimele 20 de țări din acest clasament (Helliwell și alții, 2013: 13) (*Graficul 1*). Cel mai ridicat nivel de fericire se înregistrează în grupul de țări format din SUA, Canada, Australia și Noua Zeelandă, urmat de Europa occidentală și America Latină și Caraibe (merită menționat faptul că religia catolică este predominantă în țări precum Mexic, Brazilia). Raportul surprinde o îmbunătățire evidentă a calității vieții în America Latină și Caraibe și reduceri semnificative în regiuni puternic afectate de criza financiară și economică mondială (Europa occidentală) și în regiuni afectate de instabilitatea socială și politică (Orientul Mijlociu și Africa de Nord) (Helliwell și alții, 2013: 17–18).

Incluzând în analiză și Brazilia, Rusia, India și China (BRIC)⁴ se remarcă faptul că Brazilia, plasată pe locul 24 în clasament, devansează țări cu un nivel de trai mult mai ridicat, precum Franța (25) și Germania (26). Cu excepția Braziliei, celelalte țări din grupul BRIC ocupă locuri modeste în ierarhia țărilor lumii, în funcție de nivelul de fericire (Rusia 68, China 93, India 111).

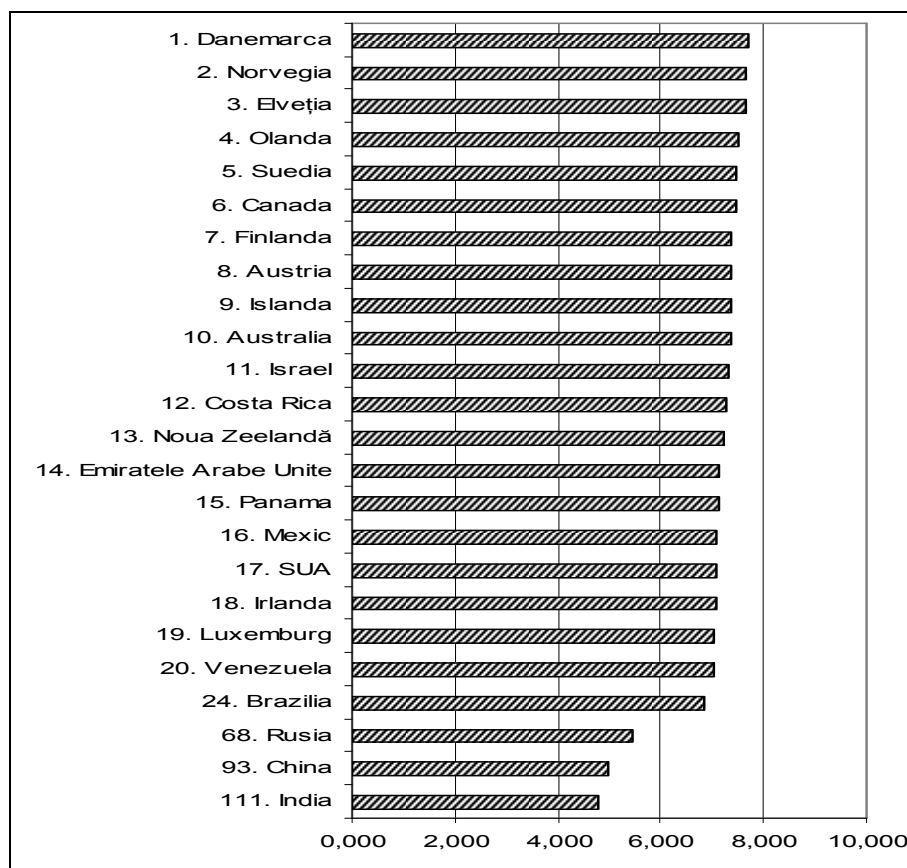
Investigarea bunăstării în aceste țări poate conduce la concluzii remarcabile, datorită evoluției lor favorabile în plan macroeconomic, ce contrastează puternic cu situația bunăstării. Recenta criză financiară și economică mondială, ale cărei „replici” continuă să se resimtă și în prezent, a adus în prim-plan un proces fără precedent la nivel internațional: mutarea treptată, dar fermă, a centrului de greutate dinspre țările dezvoltate către economiile emergente. Din rândul acestora, Brazilia, Rusia, India și China constituie plutonul liderilor, fiind cele mai mari economii emergente, care se înscriu în clasamentul primelor zece țări ale lumii în funcție de PIB. În perioada 2008–2011, se remarcă ascensiunea rapidă a unor țări BRIC, îndeosebi a Chinei și Indiei, în ierarhia principalilor exportatori mondiali, consolidarea poziției de investitori globali, în special în cazul Chinei și Rusiei, atragerea de fluxuri remarcabile de ISD (Investiții

⁴ Jim O’Neill a lansat acronimul BRIC la sfârșitul anului 2001, în lucrarea *Building Better Global Economic BRICs*, Goldman Sachs, “Global Economics Paper”, no. 66, 30 noiembrie 2001. Gruparea a dobândit caracter oficial în 2009, iar Africa de Sud („S”) a fost invitată să se alăture „celor patru mari” în 2010, din rațiuni legate de „goana după resurse” a Chinei (Oehler-Șincai, 2013).

Străine Directe) de către China și Brazilia. ISD efectuate de țările BRICS în străinătate se conturează tot mai pregnant ca un nou motor al creșterii lor economice și al inovării. În același timp, în India și China se evidențiază o sursă majoră de sporire a veniturilor populației și, implicit, a creșterii puterii de cumpărare, și anume, remiterile conaționalilor din străinătate. Din 2010, China este principalul producător de bunuri la nivel mondial, punând capăt ciclului „supremației” SUA de aproximativ 115 ani⁵. Mai mult decât atât, China intenționează să devină o națiune orientată spre inovare până în 2020 și lider mondial în știință și tehnologie până în 2050 (Oehler-Șincai, 2013). În pofida acestor evoluții favorabile, țările BRIC rămân cu mult în urma economiilor dezvoltate din perspectiva progresului social.

Graficul 1

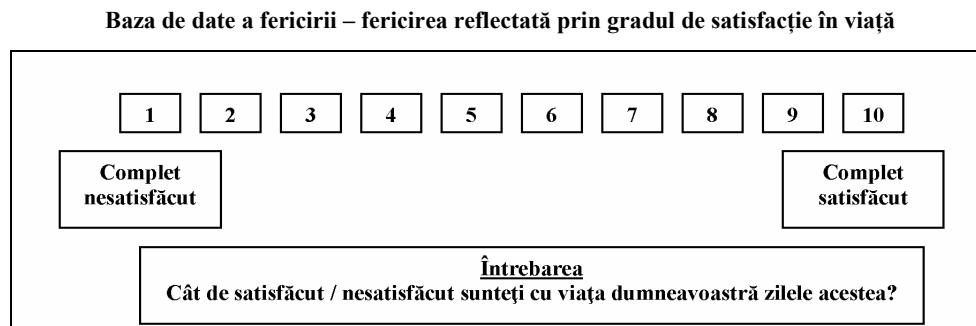
Ierarhia țărilor lumii în funcție de nivelul de fericire
(primele 20, plus Brazilia, Rusia, India și China – BRIC)

Sursa: Grafic elaborat de autor pe baza Helliwell, Layard, Sachs, 2013: 22.

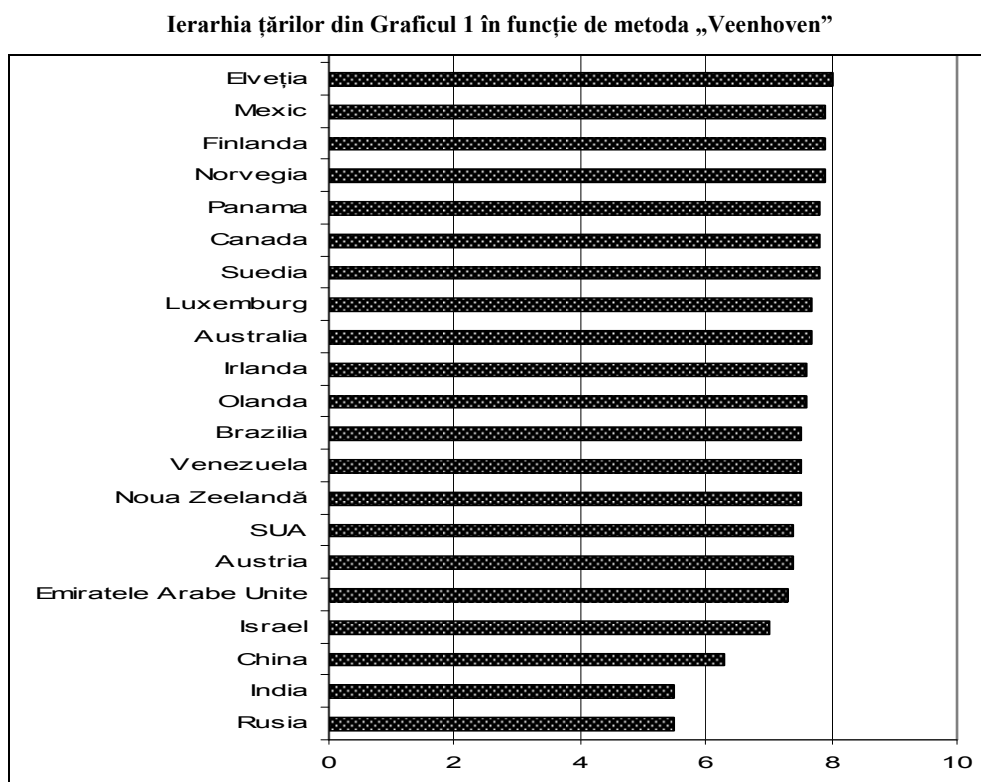
⁵ De altfel, China mai jucase rolul de „atelier al lumii”, alături de India, în perioada anilor 500–1700 și, singură, între anii 1700 și 1850.

Schema 5

Surse: Schemă elaborată de autor, pornind de la Veenhoven (2011, 2012, 2013).

Graficul 2

Sursa: Grafic elaborat de autor pornind de la Veenhoven (2011, 2012, 2013).

Rezultatele „Raportului privind fericirea la nivel mondial” (*Graficul 1*) diferă substanțial de cele din baza de date a fericirii (Veenhoven, 2011, 2012, 2013) (*Schema 5, Graficul 2*).

Din cele prezentate în această secțiune se pot desprinde câteva concluzii majore. În primul rând, la nivel subiectiv, percepția bunăstării diferă de la individ la individ, de la țară la țară, de la regiune la regiune, în funcție de nivelul de pregătire, cultură, religie. Așadar, abordarea subiectivă face dificilă o analiză transversală și longitudinală a bunăstării (între țări și în timp). Prin urmare, este nevoie de indicatori care reflectă bunăstarea în mod obiectiv. În al doilea rând, s-a conturat, astfel, o primă clasificare a indicatorilor/indicilor bunăstării, în funcție de natura acestora, subiectivă, obiectivă și mixtă.

DE CE ESTE NEVOIE DE UN INDICATOR AUTENTIC AL BUNĂSTĂRII?

Cercetarea indicatorilor sociali ca domeniu distinct al științelor sociale a prins contur în anii '60 în SUA, răspândindu-se rapid în țările europene și alte țări ale lumii, fiind preluată și de organizații internaționale, precum OCDE și Consiliul Economic și Social al ONU. Această „mișcare a indicatorilor sociali” a găsit un teren propice de propagare în multe țări occidentale, într-o perioadă de prosperitate – anii '60 și '70 –, punctată de manifestarea unor „costuri sociale” ale creșterii economice (Noll, 2002).

Indubitabil, măsurile agregate ale producției (PIB și PNB) reprezintă „indicatori esențiali ai dezvoltării și creșterii economice” (OECD, 2013)⁶. Unii autori apreciază că PIB-ul și sistemul conturilor naționale se numără printre „invențiile majore ale secolului XX” (Samuelson, Nordhaus, 1992). Însă nu trebuie trecute cu vederea punctele slabe ale acestor indicatori. Spre exemplu, în 1934, Simon Kuznets, „arhitectul șef” al sistemului american modern al conturilor naționale și laureat al premiului Nobel pentru economie în 1971, a avertizat că majorarea PIB-ului nu este egală cu bunăstarea economică sau socială (Costanza și alții, 2009: 4).

Limitele PIB-ului pot fi grupate după cum urmează (Talberth și alții, 2007):

- Acesta nu arată utilitatea bunurilor și a serviciilor consumate.
- Nu face distincția între cheltuielile care sporesc bunăstarea și așa-numitele „cheltuieli defensive”⁷.
- Nu reflectă sustenabilitatea creșterii economice.
- Nu evidențiază distribuția bunăstării, veniturilor, oportunităților la nivelul societății.

⁶ PIB exprimă valoarea adăugată brută a bunurilor și serviciilor ajunse în ultimul stadiu al circuitului economic (pentru evitarea dublei înregistrări), produse în interiorul țării de către agenții economici autohtoni și străini, într-o anumită perioadă de calcul, de regulă un an. PNB exprimă rezultatele activității agenților economici autohtoni (din țară și de peste hotare) într-o anumită perioadă de calcul, de regulă un an (Dobrotă și alții, 1995: 320).

⁷ Cheltuieli defnitive pentru prima dată de Hirsch (1976) drept costuri de apărare împotriva externalităților negative generate de creșterea economică.

Începând din anii '70 și până în prezent, s-au conturat mai mulți indicatori ai bunăstării: măsura bunăstării economice (MEW), indicele dezvoltării umane (HDI), indicele bunăstării economice sustenabile (ISEW), indicatorul progresului autentic (GPI), PIB-ul verde (Green GDP), indicele avuției veritabile (Genuine wealth), indicele beneficiului net sustenabil (SNBI) și, mai recent, indicele OCDE al vieții mai bune și indicele progresului social.

Problematica bunăstării este tot mai prezentă pe agenda politică (Pulselli și alții, 2005; Posner și Costanza, 2011) (*Tabelul nr. 1*). Toate aceste eforturi corelate la nivel internațional intră în confluență cu Obiectivele de dezvoltare ale mileniului (ODM)⁸ pentru perioada 1990–2015 și țintele lor specifice.

Tabelul nr. 1

**Inițiative majore de identificare a unor noi instrumente
și metode de măsurare a progresului și bunăstării**

Organizația/ Țara/persoana inițitoare	Anul	Context/ Obiective	Mențiuni/Acțiuni ulterioare
OCDE Printre partenerii OCDE în acest proiect se numără: Comisia Europeană, ONU, Banca Mondială, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (UNDP), Organizația Conferinței Islamice, Asociația internațională pentru studii de calitate a vieții (ISQOLS).	2004	Lansarea Proiectului global de măsurare a progresului societăților. Obiectiv: Dezvoltarea sistemului de indicatori economici, sociali și de mediu care să măsoare bunăstarea societății	➤ În vederea îndeplinirii acestui obiectiv, au avut loc până în prezent patru forumuri mondiale ale OCDE „Statistici, cunoaștere și politici” – Palermo (2004), Istanbul (2007), Busan (2009) și New Delhi (2012).
Comisia Europeană, Parlamentul European, Clubul de la Roma, OCDE, Fondul Mondial pentru Natură (WWF).	2007	Conferința „Beyond GDP”. Obiectiv: Îmbunătățirea metodelor de măsurare a progresului societății, în strânsă legătură cu obiectivele Strategiei <i>Europa 2020</i> .	➤ Implicarea Comisiei Europene în dezbateră cu privire la măsurarea progresului social. ➤ Lansarea foi de parcurs „Dincolo de PIB – măsurarea progresului într-o lume în schimbare” (2009).

⁸ În 2000, lideri din 189 de țări ale lumii au semnat Declarația Mileniului, angajându-se la: Reducerea sărăciei severe, realizarea accesului universal la educația primară, promovarea egalității între sexe și afirmarea femeilor, reducerea mortalității infantile, îmbunătățirea sănătății materne, combaterea HIV/SIDA, malariei și a altor boli, asigurarea sustenabilității mediului, crearea de parteneriate globale pentru dezvoltare. Acestor obiective le sunt asociate 48 de indicatori, care măsoară progresul înregistrat în atingerea acestora (<http://www.un.org/millenniumgoals/>).

Continuarea Tabelul nr. 1

Organizația/ Țara/persoana inițitoare	Anul	Context/ Obiective	Mențiuni/Acțiuni ulterioare
Franța, președintele Franței la acea dată, Nicholas Sarkozy.	2008	Identificarea limitelor PIB-ului ca indicator al performanței economice și progresului social.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Comisia pentru măsurarea performanței economice și a progresului social (CMEPSP, Comisia Stiglitz-Sen-Fitoussi) a elaborat un raport (publicat în septembrie 2009). ➤ Comisia a atras atenția deopotrivă asupra importanței bunăstării actuale și a sustenabilității acesteia. ➤ Dimensiunile bunăstării: standarde de viață materiale (venit, consum, avere), sănătate, educație, activități personale (inclusiv muncă), guvernare, relații sociale, mediu, nesiguranță.
ONU	2012	Construirea căii către o economie verde, eliminarea sărăciei și dezvoltarea economică durabilă.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ După 20 de ani de la lansarea summitului de la Rio de Janeiro și a conceptului de dezvoltare sustenabilă, a avut loc Conferința Națiunilor Unite pentru Dezvoltarea Sustenabilă sau „Rio+20”. ➤ Paragraful 38 al Declarației finale („Viitorul pe care ni-l dorim”) subliniază angajamentul comunității internaționale de a reflecta pe marginea unei măsuri mai largi a progresului, care să fie complementară cu PIB.

Sursa: Tabel elaborat de autor pe baza CMEPSP (2009: 13–14), European Commission (2013), Kropp (2009).

TIPOLOGIA INDICATORILOR OBIECTIVI AI BUNĂSTĂRII

Indicatori de corectare a PIB-ului sau PNB-ului

Trasarea „graniței” dintre producție și bunăstare (asociată consumului) s-a dovedit a fi o sarcină dificilă pentru economiști. Primele tentative de calculare a unui indicator „veritabil” al bunăstării le revin economiștilor americani William Nordhaus și James Tobin. Aceștia au evidențiat, în 1972, că PNB-ul nu reflectă „externalitățile” negative ale creșterii economice („costuri” precum poluarea, defrișările masive) și,

totodată, nu este o măsură a creșterii bunăstării (Nordhaus și Tobin, 1973: 512). Pentru a surprinde măsura bunăstării economice (*Measure of Economic Welfare* – MEW), ei au scăzut din PNB acele activități care nu reprezintă o sursă de utilitate directă pentru consumatori (Nordhaus și Tobin, 1973: 515).

La rândul său, Xenophon Zolotas a lansat indicatorul care surprinde aspectele economice ale bunăstării (*Economic Aspects of Welfare* – EAW). El a recurs la deduceri, ajustări și corecții pentru a reflecta cât mai fidel bunăstarea. Spre exemplu, din consumul privat au fost deduse: cheltuielile private pentru bunurile de consum durabile, jumătate din cheltuielile pentru publicitate, costul epuizării treptate a resurselor, poluarea mediului, costul transportului, cheltuielile private pentru sănătate și educație.

Indicele bunăstării economice sustenabile (*Index of Sustainable Economic Welfare* – ISEW)/indicatorul progresului economic autentic (GPI) a fost propus pentru prima dată, în 1989, de Daly și Cobb. ISEW folosește drept punct de pornire mărimea PIB-ului, indicele aspectelor economice ale bunăstării (EAW) (Zolotas) și măsura bunăstării economice (MEW) (Nordhaus și Tobin) (*Tabelul nr. 2*).

Tabelul nr. 2

Enumerarea unor autori care au încercat să traseze granița dintre producție și bunăstare în anii '70 și '80

<p>Nordhaus, Tobin (1973) – MEW – <i>Is Growth Obsolete?</i> Eisner (1978, 1985, 1988, 1989) – <i>Total Incomes in the United States in 1959 and 1969, The Total Incomes Systems of Accounts, Extended Accounts for National Income and Product</i> Zolotas (1981) – EAW – <i>Economic Growth and Declining Social Welfare</i> Ruggles, Ruggles (1982) – <i>Integrated Economic Accounts for the United States 1947–1980</i> Kendrick (1979, 1987) – <i>The Formation and Stocks of Total Capital</i> Jorgenson, Fraumeni (1988) – <i>The Accumulation of Human and Non-Human Capital</i> Daly, Cobb (1989) – ISEW – <i>For the Common Good: Redirecting the Economy towards Community, the Environment, and a Sustainable Future</i></p>
--

Sursa: Tabel elaborat de autor pe baza Eisner (1989), Mamalakis (1996).

Din anii '80, în mai multe țări ale lumii s-a încercat estimarea valorică a degradării mediului și epuizării treptate a resurselor, reflectată prin indicatorul *PIB verde*. Merită menționate eforturile depuse în acest sens în țări precum Japonia, Australia, Canada, SUA, Norvegia, Germania, China, Costa Rica, Indonezia, Mexic, Papua Noua Guinee (Costanza și alții, 2009: 13–14). În 1993, ONU a elaborat Sistemul integrat al contabilității mediului (metodologia de evaluare a PIB-ului care să țină cont de problematica mediului).

În China, ideea calculării „PIB-ului verde” a fost avansată în 2004. În 2005, au fost lansate proiecte pilot de evaluare a PIB-ului verde în zece regiuni ale Chinei. Rezultatele au fost făcute publice în septembrie 2006. Calcularea costurilor aferente degradării mediului s-a dovedit a fi mult mai complexă și costisitoare

decât se estimase inițial, iar în 2009 s-a renunțat la acest proiect (Rauch și Chi, 2010: 103–105). Experiența chineză evidențiază dificultatea calculării indicatorilor de corectare a PIB-ului.

În 1995, grupul „Redefinirea progresului” a elaborat o metodologie revizuită a acestui indice și l-a redenumit *indicele progresului economic autentic (Genuine Progress Indicator – GPI)* (Costanza și alții, 2009: 12–13). GPI este calculat periodic la nivelul economiei SUA.

GPI ia în calcul următoarele componente:

➤ Distribuția veniturilor – GPI crește atunci când cei săraci dețin o pondere mai mare în venitul național și scade când acest procentaj se diminuează. Aceasta reflectă că cei săraci beneficiază mai mult de pe urma creșterii cu o unitate a venitului lor decât cei bogați.

➤ Munca la domiciliu, voluntariatul, învățământul superior – în metoda actuală de calculare a PIB-ului se trec cu vederea activități precum îngrijirea copiilor, reparațiile, munca voluntară etc. GPI adaugă contravaloarea acestor activități ținând cont de costurile care ar fi fost generate dacă s-ar fi apelat la forță de muncă din exterior pentru efectuarea lor. Totodată, adaugă beneficiile non-piață, asociate cu o populație mai educată.

➤ Criminalitatea, accidentele, distrugerile cauzate de fenomene naturale – în termeni de costuri generate, aceasta contribuie la creșterea PIB-ului (servicii de asigurare, medicale, contravaloarea bunurilor distruse sau furate). În schimb, din GPI se scade contravaloarea acestora.

➤ Epuizarea treptată a resurselor (defrișări, eroziunea terenurilor agricole, exploatarea de petrol etc.) – este privită ca un proces care diminuează avuția generațiilor viitoare, prin urmare este echivalentă cu un cost și se scade din valoarea GPI.

➤ Poluarea, schimbările climatice, distrugerea stratului de ozon, managementul reziduurilor nucleare – sunt considerate costuri pe termen lung, așadar contribuie la diminuarea GPI.

➤ Timpul liber – este considerat drept un bun de valoare, de aceea sporirea timpului liber contribuie la majorarea GPI, în timp ce diminuarea sa, la scăderea GPI.

➤ Gradul de dependență de activele externe – fondurile împrumutate din afara țării sunt considerate drept costuri dacă sunt utilizate pentru finanțarea consumului. Efectul negativ este anulat atunci când fondurile împrumutate sunt folosite pentru investiții.

Ținând cont de faptul că GPI evaluează impactul creșterii economice asupra bunăstării sustenabile, se poate utiliza următoarea formulă de calcul a $GPI = C + G + W - D - E - N$, unde C reprezintă cheltuielile asociate consumului personal (una dintre componentele de bază ale PIB-ului), G cheltuielile guvernului pentru activități diferite de cele de apărare, W contribuția activităților nonpiață la

bunăstare, D cheltuielile private pentru apărare, E costul degradării mediului, N deprecierea capitalului natural (Posner și Costanza, 2011: 2).

Tabelul nr. 3 reflectă multitudinea de studii de caz realizate pe baza ISEW sau GPI, în perioada 1994–2008.

Tabelul nr. 3

Exemple de studii efectuate la nivelul unor țări pe baza ISEW sau GPI, 1994–2008

Țara/regiunea	Autorii/Anul	Perioada analizată	Metoda
Germania	Diefenbacher (1994)	1950–1990	ISEW
Olanda	Oegema, Rosenberg (1995) Bleys (2007)	1950–1992 1971–2004	ISEW ISEW
Suedia	Jackson, Stymne (1996)	1950–1992	ISEW
Austria	Stockhammer și alții (1997)	1955–1992	ISEW
Marea Britanie	Jackson și alții (1997)	1950–1996	ISEW
Italia	Guenno, Tiezzi (1998)	1960–1991	ISEW
Australia	Hamilton (1999) Hamilton, Denniss (2000) Lawn (2008)	1950–1996 1950–2000 1967–2006	GPI GPI GPI
Chile	Castaneda (1999)	1965–1995	ISEW
Cehia	Scasny (2002)		ISEW
Polonia	Gil, Sieszynski (2003)	1980–1997	ISEW
Thailanda	Clarke, Islam (2005) Clarke, Shaw (2008)	1975–1999 1975–2004	ISEW GPI
Belgia	Bleys (2006, 2008)	1970–2000	ISEW
SUA	Talberth și alții (2007)	1950–2004	GPI
China	Wen și alții (2008)	1970–2005	GPI
Franța	Nourry (2008)	1990–2002	ISEW
India	Lawn (2008)	1987–2003	GPI
Japonia	Makino (2008)	1970–2003	GPI
Noua Zeelandă	Forgie și alții (2008)	1970–2005	GPI
Vietnam	Hong și alții (2008)	1992–2004	GPI

Notă: Există studii care analizează GPI pentru Scoția, Wales, regiuni din Finlanda, Italia, China și diferite state din SUA, Canada, Australia.

Sursa: Tabel elaborat de autor pornind de la Posner, Costanza, 2011: 2.

În 1999, Lawn și Sanders au dezvoltat un indice asemănător cu cei precedenți: *indicele beneficiului net sustenabil (Sustainable Net Benefit Index – SNBI)*, ajustând valoarea PIB-ului cu anumite beneficii (+) și costuri (–) ale activității economice (Lawn, Sanders, 1999).

Meritul major al indicatorilor de ajustare a PIB-ului (sau PNB-ului) rezidă în evidențierea faptului că, până la un punct, creșterea economică este benefică pentru bunăstarea socială: GPI, ISEW, SNBI pe locuitor înregistrează o tendință de creștere. Însă dincolo de acel punct de inflexiune, valoarea acestora se înscrie pe o pantă ușor descendentă (spre exemplu, GPI/locuitor după 1978) (Kubiszewski și alții, 2013).

Printre punctele slabe ale indicatorilor de „ajustare” sau „corectare” a PIB-ului pot fi enumerate următoarele (Costanza și alții, 2009: 11–12; Rauch și Chi, 2010: 103–105):

- Complexitatea procedeeleor de colectare a datelor și costurile ridicate asociate culegerii datelor;
- Lipsa unor date și a infrastructurii de culegere și administrare a acestora;
- Lipsa de consens cu privire la modul de calcul al unor componente (de pildă, economia subterană);
- Maniera subiectivă de a decide care cheltuieli sunt benefice (și trebuie adăugate la total) sau, din contră, nefavorabile (și trebuie scăzute din total);
- După cum arată *Tabelul nr. 2*, în cazul majorității studiilor efectuate, datele statistice reflectă realitatea existentă cu trei, patru sau chiar cinci ani în urmă;
- Lipsa de consens în ceea ce privește cuantificarea costurilor aferente epuizării resurselor naturale.

Prin urmare, majoritatea economiștilor consideră că analiza bunăstării este necesară, dar aceasta nu se poate realiza prin integrarea problematicii bunăstării în sistemul conturilor naționale (Costanza și alții, 2009: 21–22). Alternativa a fost identificată încă din 2003 de ONU, FMI, OCDE, Eurostat și Banca Mondială, care, împreună, au elaborat un Ghid al conturilor naționale, axat pe ideea de conturi satelit, care să furnizeze informații suplimentare față de cele incluse în sistemul conturilor naționale. Astfel, se pot constitui conturi satelit pentru sănătate, educație, activități de voluntariat, producția sectorului casnic. Datele pentru aceste conturi pot fi furnizate de organizații precum: Organizația Mondială a Sănătății, Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură, Organizația Internațională a Muncii.

Indicatori compoziți: indicele dezvoltării umane, indicele progresului social, indicele OCDE al vieții mai bune

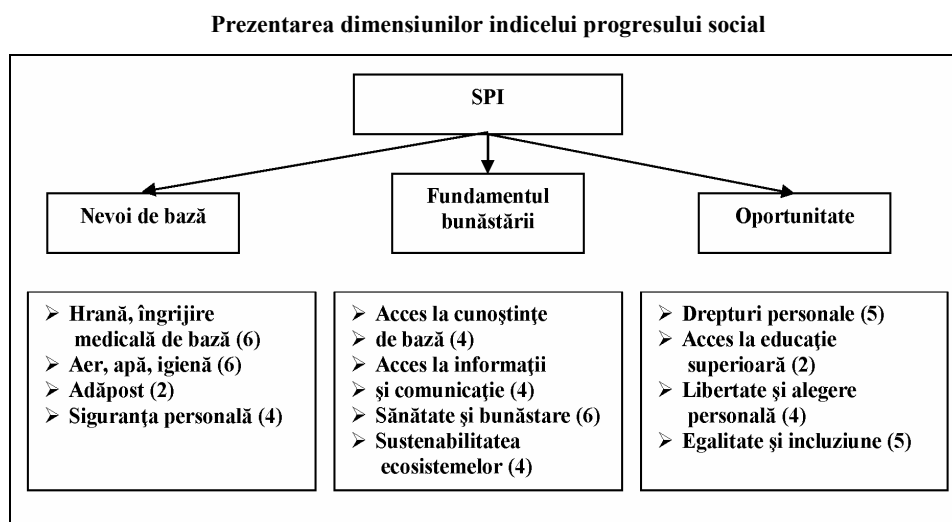
A. Indicele dezvoltării umane (Human Development Index – HDI) este calculat de PNUD din 1990 pe baza a trei dimensiuni principale: sănătate, educație și nivelul de trai, cu un total de zece indicatori. În 2013, au fost incluse în analiză 187 de țări și teritorii, iar pentru 132 dintre acestea există serii de date complete pentru perioada 1990–2012.

Din 2010, se calculează anual și Indicele multidimensional al sărăciei (*Multidimensional Poverty Index – MPI*). Acest indice identifică lipsurile pe cele trei dimensiuni ale HDI și evidențiază numărul de persoane care sunt private de cel puțin trei din cei zece indicatori. Potrivit acestui indice, circa 1,7 miliarde de persoane din 109 țări (o treime din populația totală a acestora) sunt private de cel puțin 3 din cei zece indicatori. Acest număr depășește totalul de 1,3 miliarde persoane care trăiesc cu mai puțin de 1,25 dolari pe zi.

Principala critică adusă acestui indice compozit se referă la absența anumitor dimensiuni ale bunăstării, precum mediul, libertatea politică, drepturile omului, echitate, sustenabilitate (UNDP, 2011).

B. În 2013, Asociația nonprofit *Imperativul progresului social* a lansat *Indicele progresului social* (*Social Progress Indicator – SPI*) (Porter, Stern, Artavia Loria, 2013) (*Schema 6*). SPI are la bază 52 de indicatori grupați pe trei dimensiuni: nevoile de bază (reflectând piramida lui Maslow a nevoilor), fundamentul bunăstării și oportunitatea ca toți indivizii din societate să își atingă potențialul.

Schema 6

Sursa: Schemă elaborată de autor pornind de la Porter, Stern, Artavia Loria (2013: 8).

Fiecare dimensiune este calculată ca sumă a componentelor individuale, ponderate egal, iar cele trei dimensiuni au ponderi egale.

Prima ediție a Raportului privind SPI reliefează, pe de o parte, că dezvoltarea economică este necesară dar nu suficientă pentru progresul social (Porter și alții, 2013: 19). Pe de altă parte, atrage atenția că un anumit nivel al dezvoltării maschează puncte slabe și tari în domeniul social și al mediului înconjurător (Porter și alții, 2013: 22) (*Tabelul nr. 4*).

În afară de cei doi indicatori compoziți obiectivi prezentați anterior, există și *indici micști ai bunăstării* (care includ deopotrivă variabile subiective și obiective). În lumina recomandărilor Comisiei Stiglitz-Sen-Fitoussi (a se vedea *Tabelul nr. 1*), OCDE a lansat în 2011 un astfel de indice mixt, *Indicele vieții mai bune* (*Better Life Index – BLI*), pentru 36 de țări (țările membre ale OCDE, plus Brazilia și Rusia), luând în calcul 11 dimensiuni ale bunăstării:

➤ Locuința (numărul de camere/persoană, ponderea locuințelor dispunând de toate facilitățile în total, ponderea cheltuielilor aferente întreținerii locuinței în totalul veniturilor).

➤ Veniturile (venitul disponibil net anual și „avuția” gospodăriei).

➤ Locul de muncă (rata șomajului, venituri, siguranța locului de muncă).

- Comunitatea (calitatea rețelei de suport social).
- Educația (numărul de ani de studiu, performanța studenților, potrivit rezultatelor Programului internațional de evaluare a studenților PISA, ponderea persoanelor cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani care au absolvit liceul).
- Mediul (calitatea aerului și a apei).
- Angajamentul civic (transparența guvernantei și procentajul participării la vot).
- Sănătatea (ponderea în totalul populației a celor care consideră că starea lor de sănătate este bună sau foarte bună și speranța de viață).
- Viața (satisfacția vieții).
- Siguranța (rata criminalității și a atacurilor)
- Balanța muncă – viață (echilibrul dintre muncă și viața personală).

Tabelul nr. 4

Ierarhia țărilor lumii (primele 10 plus BRIC) în funcție de indicele progresului social

Tara	Dimensiunea I	Dimensiunea a II-a	Dimensiunea a III-a
1. Suedia	5	3	2
2. Marea Britanie	6	2	5
3. Elveția	4	1	7
4. Canada	3	11	4
5. Germania	2	4	10
6. SUA	7	16	1
7. Australia	10	15	3
8. Japonia	1	6	15
9. Franța	9	5	11
10. Spania	12	9	6
18. Brazilia	30	20	16
32. China	22	31	35
33. Rusia	35	35	27
43. India	41	44	45

Sursa: Tabel elaborat de autor pornind de la Porter, Stern, Artavia Loria (2013: 9).

Cea mai mare parte a datelor provine din surse oficiale (OCDE, conturile naționale, ONU, birourile naționale de statistică), iar câțiva indicatori (de natură subiectivă) sunt preluați de la compania de sondare a opiniei publice *Gallup*.

În finalul acestui articol, dorim să subliniem încă o dată că țările BRIC rămân cu mult în urma economiilor dezvoltate din perspectiva progresului social, în pofida evoluțiilor favorabile din plan macroeconomic. Această aserțiune este susținută de prezentarea comparativă a primelor țări ale lumii în funcție de valoarea PIB (exprimat în prețuri curente), indicând și locul deținut de acestea în ierarhia mondială prin prisma PIB/locuitor și a indicelui dezvoltării umane (*Tabelul nr. 5*).

Acest succint exercițiu subliniază, o dată în plus, necesitatea analizării bunăstării „dincolo de PIB”.

Tabelul nr. 5

Țările BRIC în ierarhia țărilor lumii, ținând cont de PIB, PIB/locuitor și indicele dezvoltării umane în 2012

Țara	PIB	PIB/locuitor	HDI
SUA	1	10	3
China	2	89	101
Japonia	3	12	10
Germania	4	21	5
Franța	5	22	20
Marea Britanie	6	23	26
Brazilia	7	62	95
Rusia	8	48	55
Italia	9	27	25
India	10	142	136

Sursa: IMF (2013) și UNDP (2013).

În concluzie, există o serie de piedici în a calcula periodic un indicator veritabil al bunăstării pentru toate țările lumii. La aceasta se adaugă schimbările intervenite în planul alegerilor, valorilor și obiectivelor membrilor societății, odată cu schimbările intervenite în viața acestora. Mai mult decât atât, la nivel subiectiv, percepția bunăstării diferă de la individ la individ, de la țară la țară, de la regiune la regiune, în funcție de nivelul de pregătire, cultură, religie. Indicatorii și indicii prezentați în acest articol evidențiază eforturile economiștilor și ale organizațiilor internaționale de a surprinde bunăstarea societății și evoluția sa în timp, în strânsă legătură cu externalitățile negative ale creșterii economice. Până în prezent, soluția cea mai potrivită pentru a surprinde toate fațetele bunăstării o reprezintă conturile satelit pentru fiecare dimensiune a bunăstării în parte. Pe de altă parte, trebuie avută în vedere îndeplinirea *Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului* (ODM) din perioada 1990–2015 și dincolo de acest interval. În fond, „oamenii sunt adevărata avuție a unei națiuni”.

BIBLIOGRAFIE

1. Böhnke, P., Kohler, U., *Well-being and inequality*, Working Paper – Discussion papers Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung (WZB), Forschungsschwerpunkt Bildung, Arbeit und Lebenschancen, Abteilung Ungleichheit und soziale Integration, No. SP I 2008–201, Provided in Cooperation with Social Science Research Center Berlin (WZB), 2008, disponibil online la <http://www.econstor.eu/bitstream/10419/44126/1/565269496.pdf>.
2. Costanza, R., Hart, M., Posner, S., Talberth J., *Beyond GDP: The Need for New Measures of Progress*, in “The Pardee Papers”, no. 4, Boston University, 2009.
3. Diener, E., *Guidelines for National Indicators of Subjective Well-Being and Ill-Being*, University of Illinois, December 1, 2005.
4. Dobrotă, N. și alții (coordonatori), *Economia Politică*, ASE, Catedra de Economie Politică, București, Editura Economică, 1995.
5. Eisner, R., *The Total Incomes System of Accounts*, The University of Chicago, 1989.

6. Felce, D., Perry, J., *Quality of life: Its definition and measurement*, in “Research in Developmental Disabilities”, vol. 16, no. 1, 1995, pp. 51–74.
7. Helliwell, J., Layard, R., Sachs, J., (editors), *World Happiness Report 2013*, UN Sustainable Development Solutions Network, 2013.
8. Hirsh, F., *Social Limits to Growth*, Cambridge, Harvard University Press, 1976.
9. Kropp, M., Overview of Alternative Indicators measuring societal progress, background paper for the second session of the TURI seminar ‘European responses to the crisis and alternatives to GDP as an element of a paradigm shift’, 29 June, ITUH, Brussels, 2009.
10. Kubiszewski, I., Costanza, R., Franco, C., Lawn, P., Talberth, J., Jackson, T., Aylmer C., *Beyond GDP: Measuring and achieving global genuine progress*, in “Ecological Economics”, vol. 93, september, 2013, pp. 57–68.
11. Lawn, P., Sanders, R., *Has Australia surpassed its optimal macroeconomic scale: finding out with the aid of ‘benefit’ and ‘cost’ accounts and a sustainable net benefit index*, in “Ecological Economics”, no. 28, 1999, pp. 213–229.
12. Mamalakis, M. J., *Misuse and Use of National Accounts as a Welfare Indicator: Selected Analytical and Measurement Issues*, in “Review of Income and Wealth”, series 42, no. 3, September, 1996, pp. 293–320.
13. Mărginean, I., Precupețu, I. (coord.), *Calitatea vieții în România 2010*, Institutul de Cercetare a Calității Vieții (ICCV), București, Academia Română, 2010.
14. Mărginean, I., *Calitatea vieții în România: prezent și perspective*, în „Calitatea vieții”, nr. 3–4, 2010, pp. 231–237.
15. Noll, H.-H., Social Indicators and Quality of Life Research: Background, Achievements and Current Trends, in Genov, N. (editor), *Advances in Sociological Knowledge over Half a Century*, Paris, International Social Science Council, 2002.
16. Nordhaus, W. D., Tobin, J., Is Growth Obsolete?, in Milton Moss (editor), *The Measurement of Economic and Social Performance*, Studies in Income and Wealth, vol. 38, National Bureau of Economic Research, 1973, pp. 509–564.
17. Oehler-Șincai, I. M., *Reconfigurarea modelelor de dezvoltare ale țărilor BRICS în contextul crizei financiare și economice mondiale*, în „Revista de Economie Mondială/Journal of Global Economics”, vol. 5, nr. 1, 2013, pp. 1–18.
18. Porter, M., Stern, S., Artavia Loria, R., *Social Progress Index 2013*, Washington D. C., Social Progress Imperative, 2013.
19. Posner, S. M., Costanza, R., *A summary of ISEW and GPI studies at multiple scales and new estimates for Baltimore City, Baltimore County, and the State of Maryland*, in “Ecological Economics”, vol. 70, no. 11, 2011.
20. Pulselli, F. M., Ciampalini, F., Tiezzi, E., Zappia, C., *The Index of Sustainable Economic Welfare (ISEW) for a Local Authority: A Case Study in Italy*, Università degli Studi di Siena, Dipartimento di economia politica, no. 449 – mai, 2005.
21. Rauch J. N., Chi, Y. F., *The Plight of Green GDP in China*, in “Consilience: The Journal of Sustainable Development”, vol. 8, no. 1, 2010, pp. 102–116.
22. Samuelson, P. A., Nordhaus, W. D., *Economics*, 14th Edition, New York, McGraw-Hill, 1992.
23. Sen, A., *Development as Freedom*, Oxford, Oxford University Press, 1999.
24. Talberth J., Cobb, C., Slattery, N., *The Genuine Progress Indicator 2006, A Tool for Sustainable Development*, Oakland, Redefining Progress, 2007.
25. Veenhoven, R., *World Database of Happiness*, „Erasmus” University, Rotterdam, Netherlands, 2013, disponibil online la <http://worlddatabaseofhappiness.eur.nl>.
26. Veenhoven, R., *Cross-national differences in happiness: Cultural measurement bias or effect of culture?*, in “International Journal of Wellbeing”, vol. 2, nr 4, 2012, pp. 333–353.
27. Veenhoven, R., *Bibliography of Happiness. World Database of Happiness*, „Erasmus” University Rotterdam, 2011, disponibil online la http://worlddatabaseofhappiness.eur.nl/hap_bib/bib_fp.php.

28. Veenhoven, R., *Happy Life Years: A Measure of Gross National Happiness*, Universitat Heidelberg, 2004, disponibil online la http://archiv.ub.uni-heidelberg.de/savifadok/1210/1/Happy_Life_Years.pdf.
29. Zamfir, C., *Indicatori i surse de variaie a calitatii vieii*, Bucureti, Editura Academiei, 1984.
30. *** *Governance Capacities in the BRICS – Sustainable Governance Indicators*, Bertelsmann Foundation, 2012, raport disponibil online la <http://www.sgi-network.org/brics/>.
31. *** *Report by the Commission on the Measurement of Economic Performance and Social Progress*, Commission on the Measurement of Economic Performance and Social Progress (CMEPSP), 14 September 2009.
32. *** *Third European Quality of Life Survey – Quality of life in Europe: Impacts of the crisis*, Eurofound, Anderson, R. Dubois, H., Leoncikas, T., Sandor, E., 29 November, 2012.
33. *** *Progress on 'GDP and beyond' actions*, European Commission, Commission Staff Working Document, SWD(2013) 303 final, Volume 1 of 2, Brussels, 2.8.2013.
34. *** *Statistics Explained – National accounts and GDP*, Eurostat, 2013.
35. *** *World Economic Outlook Database*, baza de date disponibila la <http://www.imf.org/external/data.htm>, International Monetary Fund (IMF), 2013 [Accesata ultima data n octombrie 2013].
36. *** *Personal Wellbeing Index: 5th Edition*, International Wellbeing Group, Melbourne, Australian Centre on Quality of Life, Deakin University, 2013, disponibil online la <http://www.deakin.edu.au/research/acqol/instruments/wellbeing-index/pwi-a-english.pdf>.
37. *** *Guidelines on measuring subjective well-being*, Paris, OECD, 2013, disponibil online la [http://www.oecd.org/statistics/Guidelines on Measuring Subjective Well-being.pdf](http://www.oecd.org/statistics/Guidelines%20on%20Measuring%20Subjective%20Well-being.pdf).
38. *** *Is GDP a satisfactory measure of growth? – Interview with François Lequiller*, OECD Observer, no. 246–247, December 2004 – January 2005.
39. *** *Human Development Report 2013 – The Rise of the South: Human Progress in a Diverse World*, New York, UNDP, 2013.
40. *** *The HDI 2010: New Controversies, Old Critiques*, Klugman J., Rodriguez F., Choi H-J, UNDP, Research Paper 1, 2011.
41. *** *Human Development Report 1990 – Concept and Measurement of Human Development*, New York, UNDP, 1990.

This paper focuses on the worldwide increasing efforts to gauge the genuine welfare. The purpose of our investigation is three-fold. First, it aims to present the evolution of the concept of welfare and its determinants, starting from the subjective approach.

Second, our research brings to the forefront the typology of the welfare indexes. In spite of many weaknesses, these are more relevant than a unilateral metric, as they incorporate, besides GDP, dimensions such as those referring to education, environment and quality of government.

Third, our investigation underlines that even though some emerging countries (like BRICs) are among the most powerful countries in the world in terms of GDP, they lag behind others, if we take into consideration the aggregate wellbeing, stressing once more the need for a genuine worldwide welfare index.

At a subjective level, the welfare perception varies from one person to another, from country to country, and even from region to region, depending on a complex of factors. More than that, choices, preferences and habits change, together with the technical progress. As a consequence, a transversal and longitudinal analysis of welfare is almost impossible. That is the main reason why the objective indicators are needed.

In the category of objective welfare indicators there are included indexes that correct GDP, i.e. that diminish its value by the externalities that eventually have a negative effect on welfare. Among the indexes "beyond GDP" that reflect welfare we can mention: the measure of economic welfare (MEW), index of sustainable economic welfare (ISEW), genuine progress indicator (GPI), the green GDP or sustainable net benefit index (SNBI).

In our analysis there are also highlighted composite indexes, such as UNDP human development index, OECD better life index or social progress index. In spite of some weaknesses, these indexes facilitate international comparisons, as well as long term analyses.

The indicators and indexes presented in this paper emphasize the efforts made by scholars, international organisations and governments to gauge the welfare in the modern society. The need for genuine welfare index, "beyond GDP", is correlated with the negative externalities of economic growth and, consequently, the shortcomings of GDP as a measure of welfare.

There are many obstacles to periodically calculate a genuine indicator of wellbeing for all countries of the world. Among these, there are the lack of consensus on the adequate methodology, the complexity of data collecting and related costs.

So far, the solution most suitable to capture all facets of welfare is the satellite accounts for each dimension of well-being (on health, education and so on).

Taking into account this rationale, our paper is structured in three main parts as follows: 1. What is wellbeing and which are its main determinants? 2. Why do we need an authentic welfare indicator? 3. Typology of the welfare indicators.

Keywords: *welfare, genuine welfare index, indicators that adjust GDP, composite indexes.*

Primit: 28.10.2013

Acceptat: 17.12.2013

Redactor: Ioan Mărginean